

'Kunt u dat begrijpen?'

Mevrouw Van Mil is een vitale dame die je haar tachtig jaren niet zou geven.

Slank, recht van lijf en leden, conservatief gekleed, het haar in een knotje. Samen met haar man bewoont zij een mooi ingerichte flat. Haar man heeft dementie. Op het moment van het gesprek is hij naar de dagbehandeling. Mevrouw van Mil is depressief. Ik spreek haar op verzoek van de casemanager, die me heeft gewaarschuwd dat zij niet snel het achterste van haar tong laat zien. Maar niets blijkt minder waar. Na enkele inleidende beleefdheden vertelt ze me openhartig haar verhaal. Misschien wék ik haar vertrouwen. Of misschien zit het haar gewoon allemaal erg hoog.

'Ik ben dit jaar vijfenvijftig jaar met mijn man getrouwd. Daarom kijkt u er misschien van op als ik u zeg dat hij geen fijne man is. Nooit geweest ook. Vroeger werkte hij alleen maar. Tussen de middag kwam hij thuis warm eten

en dan vertrok hij weer, tot 's avonds laat. Je kunt wel zeggen dat ik de kinderen alleen heb opgevoed. Nooit ging hij met ze mee naar school of naar de sportvereniging. Mij heeft hij altijd laten voelen dat ik niks kon buiten het huishouden. En het erge is dat ik dat nog geloofde ook. Pas na mijn zestigste heb ik geleerd dat ik wel degelijk iets in mijn mars heb. Samen met een vriendin heb ik vanuit mijn kerk een vrijwilligersorganisatie voor daklozen opgezet en daar tot enkele jaren geleden leiding aan gegeven. Dat was een heerlijke tijd waarin ik opbloeide.'

'Tijdens ons huwelijk had mijn man vele jaren lang een verhouding met de vrouw van een van zijn collega's. We waren ook als stellen bevriend en gingen met elkaar op vakantie. Dat was een heel kromme en pijnlijke situatie, al schaam ik me nu om te bekennen dat ik in die tijd dacht dat *ik* tekort schoot en dat het mijn eigen schuld was. Nu weet ik beter. Tien jaar geleden heb ik op het punt gestaan bij hem weg te gaan, maar ik heb het uiteinde-

lijk niet gedaan. Nu heb ik daar zo'n spijt van, maar nu is het te laat. Hij heeft dementie, en daar kan hij natuurlijk niets aan doen. Hij is een zielige, bange man geworden. En ik moet voor hem zorgen. Dat moet ik van mezelf, ik kan niet anders. Mijn kinderen zouden het ook niet begrijpen als ik dat niet zou doen. Zij zien hun vader anders dan ik.'

's Avonds ligt hij al vroeg in bed. Vaak is hij dan bang en roept hij mijn naam. Laatst zag ik hem daar zo zielig liggen. Ik kreeg toen opeens zo'n medelijden met hem. Ik dacht: nu moet ik hem eigenlijk lekker instoppen, hem een zoen geven en zeggen: "Welterusten schat." Want ik voelde dat hij dat op dat moment nodig had.'

Mevrouw Van Mil kijkt me aan en zegt dan: 'Maar ik kon het niet... Kunt u dat begrijpen?' ♦

TEKST FRANS HOOGEVEEN

ILLUSTRATIE ERIK FLOKSTRA/TWINMEDIA